

Susanne Thedéen
Länsmuseichef/landsantikvarie

Regeringskansliet
(Kulturdepartementet)

Remissyttrande över betänkandet Immunitet för utställningsföremål (SOU 2021:28)

Gotlands Museum har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet Immunitet för utställningsföremål (SOU 2021:28). Vi har följande synpunkter:

Gotlands Museum välkomnar på en övergripande nivå förslagen i betänkandet kring att skapa förutsättningar för interkulturellt samarbete och underlätta för svenska museer att låna in utställningsföremål.

Gotlands Museum stödjer förslaget om att både statliga och privata aktörer inom museiområdet ska omfattas av möjligheten till immunitet för utställningsföremål. Det i sig kräver dock att det måste finnas en tydlig bestämmelse kring att alla inlånade föremål har en klarlagd proveniens och att ICOM:s regelverk ska följas fullt ut för att immunitet ska beviljas. Det ställer också krav på att Riksantikvarieämbetet som ska handlägga och fatta beslut säkerställer att kompetens finns för att bedöma inkommande ansökningar.

Utredningen antar ett tydligt europeiskt perspektiv. Vi menar att utomeuropeiska förhållanden också bör beaktas, då många museer lånar föremål från hela världen.

Direktiverna till utredningen ger inte utrymme för att överväga behov av immunitet i vetenskapliga sammanhang vilket är möjligt i vissa länders lagstiftning. Det hade varit önskvärt att den frågan hade belysts och behovet diskuterats utförligt.

I betänkandet föreslås det öppna begreppet *utställningsföremål* gälla. Försök görs att definiera begreppet, vilket både begränsar och vidgar detsamma. Gotlands Museum ser en slagsida mot konstområdet och att naturföremål som är att betrakta som kulturföremål riskerar underordnas, liksom kulturhistoriska objekt (utan verkshöjd). Vi anser också att utställningsföremål i digital form bör skyddas.

Betänkandet föreslår en maximal längd för immuniteten om 18 månader. Det bedömer även vi är rimligt men vi hade gärna sett en utförligare analys och argumentation. Det är inte ovanligt att vissa utställningar förlängs och att den totala utställningstiden överstiger 18 månader. Att då behöva begära förlängning med ev handläggningstider skulle kunna tala för en något längre tid för immunitet, förslagsvis 24 månader.

2021-09-02

Susanne Thedéen
Länsmuseichef/landsantikvarie

Regeringskansliet
(Kulturdepartementet)

Sekretess bör förutom att gälla för ekonomiska förhållanden även gälla för eventuella säkerhetsuppgifter.

Slutligen vill vi uppmärksamma att en stor andel av de experter och museer som utredaren haft olika kontakter med är konstinstitutioner. Kulturhistoriska institutioner saknas genomgående. Eventuella synpunkter från remissinstanser från kulturhistoriska museer bör därför särskilt beaktas.

Susanne Thedéen
Museichef